

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Ellentétek Anglia és Oroszország közt

Anglia neheztel a cár trónfosztása miatt — Anglia területi zálogot kér Oroszországtól — Bulgária és Törökország szakított az Egyesült Államokkal — Pittsburgban véres összeütközés volt a németek és az amerikaiak között — Arrasnál az angolok elfoglaltak német árkokat

Debrecen, április 10.

Az orosz nép békevágyának és az orosz munkásság béketörekvéseinek különös, de mindenetre határozott és erős bizonyítékát adja az a londoni jelentés, amely szerint Anglia gyanus szemmel tekint szövetségesére és már nem bizik benne a „végső győzelemig”. Az üzleti angol ugyanis mint szövetséges, úgy is, mint hitelező, kézzel fogható biztosítékot, zálogot követel Oroszországtól és területi bizonyos részeknek átengedését kéri. Világos jele ez annak, hogy Anglia érzi, mennyire nem tartja már hatalmában a fölszabadult orosz nép akaratát, amely határozottan visszautasította a londoni egyezmény megújítását s amely kényszerítő erővel hat az annexió, háborus kormánytagokra.

Az angol-orosz ellentétek különben egyébben is kiütözköznek. Így Anglia nem helyesli azt az irányt, amelybe az orosz politika terelődött és helyteleníti a detronizálást. — Természetes, hogy Angliának csak a cár, illetve inkább környezetének feje kellett, de megelégedett volna egy másik cárral vagy legrosszabb esetben egy lojális kormányzattal, de nem elégedhetik meg olyan végrehajtó bizottsággal, amely kénytelen a békét hangoztató és követelő munkások akaratára szerint is cselekedni.

Az orosz forradalom kaosa még nem rendeződött, az új világban, amelybe az ország és a nép jutott, a molekulák most helyeződnek el, hogy új kristályokká alakuljanak. Az ellentétes erők küzdenek még egymással. Természetes, hogy Anglia, amely rendezői kézzel intézte a forradalmi gyújtogatást, most ugyanazon rendezői kézzel belenyúl a kaosba, hogy a parányok csoportosulását úgy irányítsa, hogy azok a neki tetsző testet alkossák. Az a kérdés: melyik erő hatékonyabb: a kívülről benyúló kéz, vagy a nép felszabadult akarat.

Ezidőszerint a népakarat látszik erősebbnek, sőt valóban az is és ezért kell Angliának markába szorítható biztosíték: terület a szövetséges ország testéből.

Mai távirataink az újabb eseményekről itt következnek:

Az oroszországi forradalom

Oroszország lemond a hódító politikáról

Stockholm, április 10. Kerenski igazságügyminiszter kijelentette a katonák képviselőinek ülésén, hogy a kormány legközelebb nyilatkozatot tesz közzé, amely szerint Oroszország lemond minden területnövelésről, de a kivívott szabadságot a végtelékig fogja védelmezni.

Anglia neheztel a cár trónfosztása miatt

Köpenhága, április 10. A *Dien* jelenti: Az angol kormány értésére adta az orosz kormánynak, hogy Oroszország politikai viszonyának menetével, főképp a cár detronizálása miatt, nagyon elégedetlen. A dinasztia megbuktatása és az országnak köztársasággá való átalakítása nem felel meg Anglia kívánságainak.

Oroszország egy részét átengedik az angoloknak

Amsterdam, április 10. A Reuter-ügynökség jelenti: Haparandából érkezett hírek szerint Oroszországban egyre sürűbben merülnek föl hiresztelések az angol kormánynak a pétervári végrehajtó-bizottsággal tartott tárgyalásairól, amelyeken arról van szó, hogy az angolok Oroszország északi részén bizonyos területeket megszállának és az oroszok Angliának átengednének olyan területeket is, amelyeket most a német csapatok tartanak megszállva. Anglia biztosítékot követel arra nézve, hogy Oroszország minden erejét és eszközét ezeknek a területeknek mielőbbi felszabadítására fogja fordítani.

A munkás- és katonai bizottság a békéért

Stockholm, április 10. A *Svenska Dagbladet* tudósítója jelenti Haparandából, hogy Pétervárott tanácskozássra iltek össze a munkás- és katonai bizottság a csapatostek bizalmi fér-

fiaival. A tanácskozáson a következő határozatot hozták:

A munkás- és katonai bizottság tanácsa a csapatok küldötteinek meghallgatása után elhatározta, hogy felszólítja az ideiglenes orosz kormányt, jelentse ki nyíltan és világosan, hogy a mostani háboruban nincsenek annexió tervai és kész bármikor békét kötni olyan feltételek mellett, hogy valamennyi hadviselő állam kivétel nélkül lemond minden hódításról és kártérítésről. Oroszország tehát mindaddig, amíg a hadviselő felek ezt a kötelező nyilatkozatot megteszik, csapataival csak önvédelemből folytatja a háborút.

A lap ehhez a pétervári tudósításhoz hozzáfűzi, hogy ez a határozat teljesen fedezi Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellár és Czernin gróf osztrák-magyar külügyminiszter nyilatkozatát, de Miljukow állása a háboru folytatásához van kötve, tehát más külügyminiszternek és más kormánynak kell jönnie Oroszországban, mert a mostani orosz kormány nem alkalmas béketárgyalásra.

Nemesak a stockholmi szociálisták dolgoznak a háboru befejezése és a béke érdekében, hanem a többi, a svéd és a dán szociálisták is utra keltek Oroszország felé.

A skandináv szociálisták kimondták, hogy Hágában vagy Stockhomban mielőbb össze kell hívni a nemzetközi szociálista békekongresszust.

Amerika háborúja

Bulgária és Törökország szakított az Egyesült Államokkal

Rotterdam, április 10. Washingtonból jelentik: Bulgária bejelentette az Egyesült Államokkal való diplomáciai viszony megszakítását.

Amsterdam, április 10. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Az osztrák-magyar monarchia részéről bekövetkezett diplomáciai szakítást a hadüzenet előjelének tekintik. Washingtonban biztosra veszik, hogy Tö-

URANIA

Szerda
Ósátörték
Április 11—12.

A mindenható erő

szociális dráma
4 részben.
(Werner-Kraft regénye
után.)

Főszereplő:
Eduard Winterstein.

**A tisztikar
házasodik**

vígjáték 3 felvonásban.

Főszereplő:
HARRY LIEDKE.

Előadások kezdete
6 és 8 órakor
rendes helyárrakkal.

APOLLO

Ma, szerdán!
Előadások kezdete:
6 és 8 órakor
rendes helyárrakkal.

Rét filmjónaság!

Az áldozat

társadalmi dráma
4 felvonásban.

Elsa Comtesse

vígjáték 3 felvonásban.

rórország és Bulgária követni fogja a monarchia példáját és az Egyesült Államokkal megszakítja a diplomáciai viszonyt.

Rotterdam, április 10. Svédország elvállalta az Egyesült Államokban élő osztrák és magyar alattvalók védelmét.

Az osztrák és magyar hajókat lefoglalták

Amsterdam, április 10. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Az amerikai kikötőkben levő osztrák és magyar hajókat lefoglalták.

Német zavargások Pittsburgban

Rotterdam, április 10. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Valóságos csata fejlődött ki az amerikai polgárőrség és 300 német között, amikor a németek fel akarták robbantani a Brighton mellett levő alagutat. A németek fegyveresen szálltak szembe az amerikaiakkal. Mindkét részlől sokan megsebesültek, ketten meghaltak.

A német hajók lefoglalása

Genf, április 10. A Petit Parisien jelenti Washingtonból: Az Unió a Németországgal való hadiállapot kihirdetése után lefoglalta az amerikai kikötőkben talált német hajókat, melyek összesen 492,791 tonnát tesznek ki. Ezek a hajók mérhetetlen értéket képviselnek; ugyancsak mint munició- és élelmiszerszállításra használhatók. Bár egy régebbi szerződés értelmében nem jogosult a hajók lefoglalása, de miután a németek amerikai hajókat süllyesztettek el, Amerikának is joga van megtorlás-sal élni.

Egy amerikai gőzös megtorpedózása

Genf, április 10. A Havas-ügynökség jelenti Pertignauból, hogy egy német tenger-alattjáró a francia part közelében megtorpedózott egy amerikai gőzöst.

A municiógyárak védelme

Amsterdam, április 10. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: A szenátus egyhanguan elfogadott egy törvényjavaslatot, amely szerint 30 évi börtönnel büntetik azt, aki az Unióban a háború alatt hadianyagot elpusztít.

Höfer jelentése

Budapest, április 10. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Különös esemény nem volt.

OLASZ HARCTÉR.

Különös esemény nem volt.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Az Ochrida-tótól délre rohamjáróink az ellenséges állásokból néhány franciát hoztak magukkal.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 10. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: Az arrasi csata folyik. Erős tüzés után az angolok tegnap reggel heves tüziokozás után 20 kilométer szélességben megtámadták vonalainkat. Kemény harcban sikerült az Arrasnál kiágazó utakon levő állásainkba behatolni. Áttörések nem sikerültek. A tuleróval szemben való szívós ellenállásban két hadosz-

tályunk tetemes veszteségeket szenvedett.

Yperntől délkeletre rohamcsapatunk a harmadik angol vonalig hatoltak előre, a fedezékeket felrobbantották és mintegy 50 fogolylyal, 7 gépfegyverrel és aknavetőkkel tértek vissza.

A német trónörökös hadserege: A franciák egy támadása Laffauxnál, Soissonstól északkeletre, tüziünkben összeomlott. Az Aisne mentén és Rheimsnál déltől kezdve a tüzési harc tevékenység igen élénk volt. A Champagne nyugati részén Fresnestől kétoldalt, felderítő előretöréseink során 36 franciát elfogtunk.

Albert herceg hadserege: Lényeges esemény nem történt.

KELETI HARCTÉR.

Mérsékelt tüz és csekély előtér tevékenység mellett a helyzet változatlan.

BALKÁNI HARCTÉR.

Macedon arc vonal: Nincs ujság.

LU DENDORFF,

első főszállás-mester.

Hindenburg a buvárhajóharcról

Berlin, április 10. Hindenburg a barcelonai „Wanguardia” spanyol lap berlini levelezője előtt ezeket mondta:

— Ha a korlátozatlan buvárhajóháborút az amerikai segítség lehetősége ellenére elhatároztuk, ez azért történt, mert Amerika segítségét túlságosan magasra nem értékeltük. — Amerika 1—2 millió hadsereget szándékozik felállítani. Egy ilyen hadsereg felszerelése és amellet az entente számára való municiószállítás folytatása kizártnak látszik. A buvárhajóveszedelmét az amerikai flotta sem fogja tudni csökkenteni. Nem lehet arra számítani, hogy legjobb esetben egy éven belül amerikai expedíciós sereg álljon az entente rendelkezésére. Hogy az oroszországi események nekünk kedveznek, azt az entente legnagyobb optimistái sem tagadhatják többé. Nyugati frontunk olyan erős, hogy dacolni fog minden támadással. Ma olyan hatalmas hadi tartalékkal rendelkezünk, mint amilyen a háborúban még nem állott rendelkezésünkre. — E tartalékok tetszés szerint használhatjuk támadásra és védekezésre. Ma, amikor csak két hó óta folytatjuk a buvárhajóharcot, már azt látom, hogy számításunk helyes volt. Az az út, amelyre minden veszedelem mérlegelésével rátértünk, a célhoz vezet.

Angol légi és tengeri támadás

Amsterdam, április 10. Az angol tenger-nagyi hivatal közli, hogy angol repülőgépek április 8-án Zeebrügge bombákat dobtak. — Ugyanezen éjszaka megtorpedóztak két ellenséges rombolót; az egyik elsüllyedt, a másik megrongálódott.

A Wolff-ügynökség erre megjegyzi, hogy a repülő-támadás nem okozott kárt. Az egyik torpedó elsüllyesztett egy torpedózót, de a másik célt tévesztett.

Bratianu bukása

Frankfurt, április 10. A „Frankfurter Zeitung” jelenti: A román parlamentet váratlanul feloszlatták, Bratianu bukása biztosra vehető; utódjául Take Jonescut emlegetik.

A német esti jelentés

Berlin, április 10. A Wolff-ügynökség jelenti április 10-én este:

A Scarpe déli partján meghiusultak erős tüzelés után újból kezdett angol támadások. Az Aisne-fronton tart az élénk tüzési harc.

Keleten és Macedoniában nem volt különösebb esemény.

Május 14-re halasztották a 31-45 éves népfölkelők bevonulását

A 26-30 évesek április 16-án vonulnak be

Budapest, április 10.

A Bud. Tud. jelenti: Tekintettel arra, hogy a hívős, esős időjárás hátráltatta a tavaszi mező munkálatokat, a honvédelmi miniszter akként módosította az április 16-iki behívási rendeletét, hogy a jelzett időpontra behívott husz korosztályból tizenöt korosztály: az 1886—1872. évek közt születettek bevonulását május hó 14-re halasztotta el. Április 16-án tehát csak öt korosztálynak, vagyis az 1891—1887. évek közt született népfölkelőknek kell bevonulniuk.

Hajdumegye márciusban

— A közigazgatási bizottság ülése —

Ma délelőtt fél tíz órakor tartotta meg rendes havi ülését Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Pákozdy Sándor alispán elnöke alatt.

(A mezőgazdasági munkálatok)

Az alispáni jelentés szerint a mezőgazdasági munkákra nagy gondot fordítanak. 576 hadifoglyot és 248 katona-lovat ismét a gazdák rendelkezésére bocsátottak. A vetőmagvakat — kivéve a kukoricát — már kiutalták. A pótrekvirálást ellenőrző határrendőrségi kirendeltség már megkezdte működését. A közellátásban részesülők lisztkontingensét sikerült 18 vagonról 26 vagonra fölemeltetni. A szőlőpermetezésre bejelentett gálicmennyiségből 300 métermázsá megérkezett és szétosztott. Március havában Hajdúvármegyében 6637 erdélyi menekült volt.

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő bejelentette, hogy az őszi vetések hiba nélkül teleltek ki, a tavasziak vetését pedig az egész vármegyében teljes erővel megkezdtek.

(Közegészségügy)

Losonczy Álmós dr. tisztifőorvos jelentése szerint március havában a közegészségügyi viszonyok kedvezőtlenül alakultak. A kanyaró több helyen megszünt, a hólyagos himlővel 11 község van fertőzve. A Hajdúdorogon elhelyezett eskümezei árvaházi növendékek kétharmadát a trachoma fertőzte. A halálozások száma 90-nel haladta felül a születéseket.

(Adózás)

Nagy József kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint március havában befolyt jövedelemadóban 4300 korona 56 fillér, egyenes adóban 121,293 korona 63 fillér. Hadiségély címén 21,807 család részére napi 28,755 korona 90 fillért, a rokkantá vált, elesett, eltiint, vagy meghaltak hátrahagyottjainak részére 1685 tételben évi 283,181 korona segélyt utalványozott ki.

A közigazgatási bizottság ugye jelentéseket, mint Reitz János állategészségügyi felügyelő, Keleti Izó műszaki tanácsos és Hajdú Ferenc kir. tanfelügyelő szokásos havi jelentéseit tudomásul vette, mire az ülés 11 órakor véget ért.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZERDA: Váratlan vendég.

Váratlan vendég. Vajda Ernő 3 felvonásos színművét mutatta be ma a debreceni színház közepes sikerrel. A szereplők többé-kevésbé jól játszottak meg szerepeiket.

A mindenható erő. E nagyszabású film a Messter-gyár legújabb alkotása, Werner Krafft hírneves író szociális regénye van megfilmesítve elsőrangú színészek által és kitünő ren-

dezással. Azonkívül „A tisztikar házasodik“ 3 felvonásos kitűnő vígjáték van ma az Uránia műsorán, melynél fényesebbet rég nem láttunk. — Jegyelővétél reggel 9 órától.

„Az áldozat“ és „Elsa Comtesse“. — Az Apollo ma két pompás filmjűdonságot mutat be. Az egyiknek címe: Az áldozat, társadalmi dráma 4 felvonásban, a másik pedig Elsa Comtesse, vígjáték 3 felvonásban. Mindkét darab a szezon legkiválóbb újonságából került ki és megérdemli az érdeklődést. Az előadások ma 6 és 8 órakor kezdődnek.

A hadügyminiszter fölmentése

Krobatin báró hadseregparancsnok lett

Budapest, április 10.

Félhivatalosan jelentik: A király Krobatin Sándor báró hadügyminiszter kérését, hogy állásától mentse föl, teljesítette. Egyidejűleg hadseregparancsnokká nevezte ki és érdemeiért különös legfelsőbb elismerését nyilvánította.

Az erre vonatkozó legfelsőbb királyi kérést a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg.

Fényképező kamarák

s az összes fényképezési cikkek. Legelső gyártmányok nagyválasztékban. — Árjegyzék bérmentve. —
VAMOS ADOLF fényképezési cikkek gyára és raktára
Budapest, VII. Király-utca 69. sz. Telefon 49-44.

BIREK

— A katonai nyugdíjasok és hadiárvaik segélye. Budapesti tudósítónk táviratozza: A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint öfélége legfelsőbb elhatározása alapján a katonai nyugdíjasok részére ezredestől lefelé, továbbá az özvegyek és árvaik részére az 1916. évre visszamenőleg utólagosan drágasági segélyek engedélyeztetnek.

— A felnőttek védőoltása. Márk Endre udvari tanácsos polgármester ma a következő hirdetményt bocsátotta ki: Városunkban a hólyagos (fekete) himlő az utóbbi napokban folytonosan terjed. Mitűn ezen veszedelmes betegség biztosan megelőzhető a védőoltás által: értesitem a város felnőtt lakosságát, hogy a rendőrségi palotában naponta fél 10 órától fél 11 óráig az ügyeletes tisztiorvos ingyenes védőoltásban részesít mindenkit, aki az utolsó 5 évben eredményese beoltva nem volt, vagy hólyagos himlőt ki nem állott, hogy nevezett helyen és időben ugy a saját, mint a város közegészségügyének megóvása érdekében beoltásra jelentkezzenek. Gyermekeket ezekre az oltásokra vinni nem kell. Ez csak a felnőtt lakosság részére szól.

— A statárium megszüntetése. Legnagyobb parancsnok meghagyásából a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság által 1916. szeptember 3-án 18.395. szám alatt közhírré tett rögtönbíráskodás Arad, Csanád, Békés, Csongrád, Bihar és Hajdu vármegyék területén 1917. április 1-ső napjával katonai bünvádi perrendtartás 449. §-ának 2-ik bekezdése alapján hatályon kívül helyeztetik. A rögtönbíráskodás helyett e vármegyék területén jövőre a katonai bünvádi perrendtartás 26. fejezetében írottak irányadók.

— Irodai teendőkben jártas, feltétlenül megbízható fiatalember dr. Kardos Samu ügyvéd irodájában azonnal alkalmazást talál.

— Hír a záróra meghosszabbításáról. Egy fővárosi estilap írja: A zárórát már legközelebb meghosszabbítják 12, esetleg 1 óráig E kérdésben még nem történt döntés.

— Bevonulás. Debrecen város katonai ügyosztálya közli: Felsőbb rendelet alapján utasították a cs. és kir. 3. huszárezred pót-századától Debrecen város területére szabadságot katonák, hogy a pót-századhoz azonnal vonuljanak be.

— Középsikolai tanárihiány lenyegét. Emlekezünk rá, alig nyolc-tíz éve még, milyen tülekedés volt, ha valahol tanári állást kellett betölteni. Amnyi volt a pályázó, hogy a jó-akarók egész tömegét kellett fölvonultatni, a míg sikerült a pályázónak célt érni. A háboru megváltoztatta ezt a helyzetet, mely sok tekintetben megszegyenítő is volt a fiatal professzorra, aki 17 évi szorgalmas tanulás után megszerezvén diplomáját, csak akkor érhetette el tanári kinevezését, ha talentuma és képessége mellett megfelelő protekciónra is szert tudott tenni. Most keressük, de nem találják az új tanár-nemzedéket, melyet a háboru elszólitott a katedrától. A filozofterek jórésze még végzés előtt bevonult, a fölmentéseknél természetesen a fiatal alkalmas tanárokat mentették föl a legtrikább esetben, igen sokan nem is kívánták fölmentésüket, mert azt hitték, hogy a harctéren van rájuk elsősorban szükség és így mindinkább érezhető lesz a tanárihiány, a melyen alig segít, hogy a nyugdíjazásra már a háboru kitörésénél megérett tanárok eltekintettek saját jól kiérdemelt pihenésre való jogosultságuktól, fiatalos szívvel a középsikolai oktatás-ügy szolgálatába. Ez matematikai pontossággal el fog következni és új erők hiányában nem lesz kivel betölteni a megüresedő tanári állásokat. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium illetékes osztályát immár komolyan foglalkoztatja a fokozódó tanárihiány kérdése és fölmerült azon terv, ha háboru tovább is elhúzódik, ami épséggel nincsen kizárva, akkor ideiglenesen beszúntatnak több középsikolát, kisebb tanulói létszámmal és az így iskola nélkül maradt diákokat a legközelebb eső nagyobb város iskoláiba utalják át, ami mindenképen helyes megoldásnak ígérkezik, ha ezen nagy iskolákat megfelelő tanerőkkel tudják ellátni. A háboru után ezen iskolák természetesen újból fölélednének, egyelőre azonban más megoldás nem is kínálkozik, mivel a hősiesszen küzdő tanárokat a harctérről elvonni nem lehet, a tanárképzés pedig annyira gyenge eredménnyel jár, hogy az új tanárokkal sem a megüresedett állásokat betölteni, sem pedig a 35 évnél nagyobb idő óta szolgáló, nyugalomba vonuló tanárokat pótolni nem lehet.

— Blousok, remek szabásu, izléses választékban Frank Sándor nőidivat cégnél. Telefon 12-56.

— Április 30-ika a fémbeosztó utolsó terminusa. Minden késedelmező, akinek még beosztó utasításra kötelezett fémei vannak, a saját érdekében és a honvédelem érdekében cselekszik, ha fémeit mielőbb beosztó utasításra a hivatalos fémbeosztóknál, amelyeknek ellenértékét rögtön készpénzben, a hatóságok által ellenőrzött árakon tartoznak kifizetni.

— Selymek, nyári ruha vásznak, mosó grenadinok megérkeztek s nagy választékban találhatók Frank Sándor nőidivat cégnél. Telefon 12-56.

— Gyufa mindenütt kapható. A Köz-ellátási Hivatal közli: Értesítjük a közönséget, hogy a mai napon nagyobb mennyiségű gyufa érkezett városunkba, mely a nagykereskedők között szét lett osztva. A kiskereskedők szükségletüket a nagykereskedőknél szerezhetik be. Az árak a fogyasztó közönség részére változatlanok, vagyis a dobozos svéd gyufáé dobozonként 4 fillér, a rózsaszalonné és a kénes gyufáé papírhüvelyekben 6 fillér, amelyeknél magasabb ár senkitől sem követelhető.

— Halmági divatházában selyemruhák, selyem és impregnált köpenyek nagy választékban.

— Figyelmeztetés. Gyapju, pamut, polgári vagy katonai szövetek, posztók, konfekcionált férfiöltöny, kabátkészletek negyedévenként bejelentendők. Bejelentőlapok a kereskedelmi és iparkamaránál kaphatók.

— Adakozás. A rokkant katonák segélyalapja javára a Svetits-intézeti növendékek gyűjtéséből Mária Margit főnöknő 200 koronát, az izraelita polgári leányiskola gyűjtéséből Propperné igazgatónő 56 korona 42 fillért küldött be Márk Endre polgármesterhez, aki az adományokat beutalta a házipénztárba, ahol külön alaként kezelik a rokkant célokat szolgáló adományokat.

— Nyári lakás magános urak részére április végétől szeptember végéig, Simonyi-ut 11. szám (Kardos-nyaralóban), Butorozva, kiszolgálással. Megtekinthető naponta délelőtt 11 és 12 óra közt. Értekezhetni Kardos László Kossuth-utcai üzletében.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana-sósorsorzsz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000,000 palack Diana-sósorsorzsz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer birneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkeletiségre tegyen szert s ennyire nélkülözhetelenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana-sósorsorzszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszorben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana-sósorsorzsz, házból ki nem hagyja fogyni

Ára 1-30 fillér.

Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Nádor-utca 8.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

A „Debreceni Hírlap“ f. évi április 9-én és több budapesti napilap f. évi április 10-én megjelent számában a Mayerhof-féle vasúti ékszerlopással kapcsolatban olyan közlemények láttak napvilágot, amelyek a rágalmak egész áradatát zúdították intézetünkre. Nem kívánunk ezuttal tüzetesen foglalkozni az alaptalan és merőben valótlan állításokkal, — ezt a büntető eljárásra tartjuk fenn — most csupán a következők kijelentésére szorítkozunk:

Az ékszerlopás ügyében folyamatba tett nyomozás során a debreceni rendőrség még 1915. decemberében egy körözvényben értesítette intézetünket a több ezer darabból álló loptott ékszerekről, de közelebbről nem jelölte meg az egyes ékszereket, azoknak leírását nem küldte meg nekünk és magát a körözvényt sem hagyta nálunk, ezt csupán láttamoztuk. Az állítólagos Mayerhof-féle ékszerekből intézetünknel 1916. évi májustól kezdődőleg, hét hónapon át, mindössze 14 tárgyat zálogosítottak el, egytől-egyik kommersz-árakat, amelyeknek külseje és anyaga a legkevésbé sem volt alkalmas arra, hogy származása iránt a legcsekélyebb gyanut is fölkelthette volna alkalmaszintünkben és az ékszerekre adott kölcsönök sem tették ki a lapokban említett összegeket: a 14 tárgyra mindössze 234 koronát kölcsönöztünk.

Ez a valódi tényállás. Minden egyéb, ami a lapokban megjelent, szemen szedett rágalom. A budapesti detektívek annál kevésbé „leplez-

*) E rovat alatt közlöttékért a felelősséget a be- küldő viseli.

Lenvásznak, kész fehérneműk, harásnyak, zsebkendők, kartonok, batistok, asztalnaműk, törülközők, paplanok, függönyök legnagyobb választékban

Kardos László
Kossuth-utca 9.

hették le" zálogházunkat, annál kevésbé jöhetnek nyomára „más szabálytalanságoknak" és annál kevésbé állapíthatják meg a mi „üzleti politikánkat", mivel ellenünk sem nyomozás, sem vizsgálat nincsen folyamatban és semmiféle eljárás ellenünk meg nem indult. — Végül tiltakozunk kell a tényeknek elferdítése és olyan beállítások ellen, amelyekből az a következtetés volna levonható, mintha intézetünk eljárásában a legkisebb rosszhiszeműség nyilvánult volna meg, vagy hogy bármely szabálytalanság intézetünkönél előfordult volna.

Debrecen, 1917. április 10.

Debreceni Pénzváltóbank
és Zálogkölesön részvénytársaság.

Nyilatkozat.

A „Debreceni Hírlap" f. évi április hó 9-én és több budapesti napilap f. évi április hó 10-én megjelent számában a Mayerhof-féle vasuti ékszerlopással foglalkozva, képtelen rágalmakkal illeti a Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölesön részvénytársaságot s engem, mint a részvénytársaság igazgatóját. Hogy a lapközlemények mennyire érdemelnek hitelt, azt a részvénytársaság nyilatkozata után részletezem egészen fölösleges. De a legnagyobb energiával kell visszautasítanom azt a vakmerőséget, mellyel a szóban forgó közlemények személyemről megemlékeznek s amellyel az én „vallomásomról" vének beszámolni tudni. — Sem a részvénytársaság ellen, sem én ellenem eljárás nem indult, minthogy jóhiszeműen, üzletünk körében több kisebb, nagyobbára csekélyebb értékű, közönséges kereskedelmi áru adott kölesön okot eljárásra semmi körülmények között nem szolgáltatott. Engem nem hallgattak ki, én nem vallottam semmit, tehát be sem vallhattam semmit. A rágalmozó cikkíróknak, akit nem tudom, miféle tendencia vezethetett, a sajtóper folyamán alkalmat kívánok nyújtani arra, hogy rosszhiszemű állításairól számot adjon.

Debrecen, 1917. április 10.

Kertész Lajos,

a Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölesön r. t. igazgatója.

MÁSOLAT.

1194—1304/1916. rb.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa, mint a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben való eljárásra hivatott másodfoku rendőri büntető-bíróság hivatalos feljelentés folytán Kontsek Géza helybeli lakos kereskedő ellen a rendőrkapitányság, mint elsőfoku rendőri büntető-bíróságnál 6669—1916. kih. sz. alatt folyamatba tett kihágási ügyben, miután m. kir. Belügyminiszter ur 1833—1916. kih. számú végzésével a 673—703—1915. rbb. szám alatt másodfokon hozott határozat megsemmisített, terhelt és a r. ügyész által a 6669—1916. kih. számú elsőfoku ítélet ellen benyújtott felebezés folytán a 220—225/1916. rbb. számú végzéssel elrendelt vizsgálattal kiegészített tényállás alapján következőleg

ítélt:

A 6669—1915. kih. számú ítéletet, mely szerint lévai születésű, 52 éves, róm. kath. válású, Kontsek Géza kereskedő helybeli lakos

I. lisztnek vásárlási jogosultság nélkül vásárlása és annak vásárlásra nem jogosult egyének részére való eladása, szállítása, illetőleg forgalomba hozatala;

II. lisztnek a hatóságilag megállapított legmagasabb áránál magasabban való árusítása által elkövetett s a 2072—1915. M. E. sz. rendelet 13. §-ának 1., 2. pontja, a 2986—1915. M. E. sz. rendelet 21. §-ába, valamint a 2727—1915. M. E. sz. rendelet 6. §-ába, illetőleg az 5600—1914. B. M. sz. rendelet 1. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanezen rendeletek 13., 24. 6. illetve 4. §-ai, valamint az 1914: IV. t.-c. 9. §-a alapján az 1879:XL. t.-c. 29. §-a alkalmazásával pénzzel meg nem váltható 30 napi elzárásra és még az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő 300+300 korona pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén további 15+15 napi elzárásra ítéltetett, — köteleztetett a már felmerült 5 korona bérkocsi költség megtérítésére, azonfelül

a lisztárusítási jog megvonása iránti intézkedés céljából ítéletnek másolatban polgármester úrral való közlése elrendeltetett, — felülvizsgálván megváltoztathatja s Kontsek Géza helybeli lakos kereskedő

I. lisztnek vásárlási jogosultság nélkül vásárlása,

II. és annak vásárlásra nem jogosult egyének részére való eladása, szállítása, illetőleg forgalomba hozatala által elkövetett s így a 2072—1915. M. E. rendelet 13. §-ának 1., 2. pontjába, valamint az erre, mint alaprendeletre hivatkozó 3925—1915. M. E. rendelet 6., illetve 12. §-ának 2. pontjába ütköző s ugyanezen rendeletek 13., illetve 12. §-ának 2. pontja, valamint az 1914: L. t.-c. 9. §-a alapján az 1879:XL. t.-c. 21. és 29. §-ainak alkalmazásával I. 10 + II. 10 napi elzárást helyettesítő 200+200 korona és még I. 100 + II. 100 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlansága esetén további I. 5 + II. 5 napi elzárással bünteti.

Az elsőfoku ítélet II. pontja alatt minősített lisztnek a hatóságilag megállapított legmagasabb áránál magasabb áron való árusítása által elkövetett kihágás vádjára s következményei terhe alól pedig felmenti.

A lisztárusítási jog megvonása iránt az elsőfoku ítéletben elrendelt intézkedést mellőzi; ellenben a felmerült 5 korona bérkocsi-költség megfizetésére terheltet kötelezi s egyben az ítéletnek jogerőre emelkedése után a helyi lapokban leendő közzétételét elrendeli.

Indokolás:

Beigazolást nyert, hogy a terhelt a lisztet a 2072—1915. M. E. sz. rendeletben megállapított szükségleten felül is vásárolta s vásárlásra nem jogosítottaknak is árusította.

Bár ezen rendeletben az egyesek szükséglete gabonaneműekben van megállapítva, kétségtelen, hogy ezen szükséglet megállapítás az ezen gabonaneműekből előállított lisztre is kell, hogy vonatkozzék, mert különben az egész rendelkezés illozorius lenne.

A liszt forgalomba hozatalára vonatkozólag 2726—1915. M. E. sz. alatt kiadott rendelet supponálja azt, hogy a liszt forgalomba hozatala a 2072—1915. sz. M. E. rendeletben megállapított szükséglet korlátain belül történik. — E szükségletnél nagyobb készletnek visszatartása s arra nem jogosítottak részére a szükségleten felüli mértékben forgalomba hozatala a hivatolt rendeletekbe ütköző kihágást képez.

A 3925—1915. M. E. sz. rendelet 6. §-a értelmében 1915. évi november hó 1. napjától kezdve 1915. évi december hó 25 napjáig bezárólag buza, rozs, kétszeres, árpa és sabkészeteket, valamint az ilyen gabonaneműekből előállított lisztkészleteket csak a Haditermény részvénytársaság és e társaság bizományosai vásárolhatták meg és e készleteket csak az ő részükre volt szabad elidegeníteni.

A megtartott tárgyalás során beigazolást nyert, hogy terhelt a lisztet Ausztriába a 2072—1915. M. E. sz. rendelet értelmében vásárlásra nem jogosult egyének részére 1915. évi november hó elseje után is folytatólagosan szállította s a kiszállított lisztmennyiséget az ország közlemezése elől elvonta, — tehát ezért is büntetendő volt.

Enyhítő körülményül vétetett terhelt jóhiszeműsége és büntetlen előélete és hogy a kihágást nem nyereszkedési vágyból követte el.

Végül a lisztnek hatósági áránál magasabb áron való árusításának vádjára s ennek következményei terhe alól felmentendő volt, mivel a megtartott vizsgálat során beigazolást nyert, hogy az Ausztriába küldött lisztért annak a hatósági áránál magasabb árt fel nem számított s a csomagolásért és szállításért csak tényleges kiadásait számította fel.

Miről a rendőrkapitányság mint elsőfoku rendőri büntető-bíróság az ügyiratokkal további megfelelő eljárás végett értesítettnek.

Kelt Debrecen, sz. kir. város Tanácsának mint másodfoku rendőri büntető-bíróságnak 1916. évi szeptember hó 28-án tartott üléséből. Zöld sk. jegyző. (P. H.)

A másolat hitelül:

Debrecen, 1917. április hó 10-én.

Majráb Gyula,

bűnügyi kiadó.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt, brillántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Ferenc József-út 49. első emelet, második udvarban felvétetik egy rendes asszony irodakapitánynak, ugyanott egy fiatal fiú kifutónak havifizetéssel.

Nagy jövedelmű bérház (600 □-ös) a legforgalmasabb helyen eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Darabos-utcán szép sarokház, rajta uri lakással, szép parkirozott udvarral, olcsón eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Munkásleányok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Ócska ólmot vesz a kiadóhivatal.

Zongorát, használtat veszek. Gátner zongora-hangoló, Csillag-u. 8.

Idősebb fűszeres-segéd felvétetik Klein Ignác üzletében, Csapó-utca.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszeret veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Haszonbérbe kiadó Debrecenből 15 kilométerre 1 óra járásra fekvő Monostorpályi határban levő 500 hold szántóföld 5 holdastól 50 holdig parcellákban is, holdját 25 koronájával. Továbbá ott 200 hold föld legeltetésre is kiadó. Ugyanott 4 kazal gabona szalma és 3 kazal tőrek eladó. Értekezhetni Debreceni Gazdak Bankjában Kossuth-utca 17. sz.

Tanuló,

ki két középosztályt vagy 6 elemi iskolát végzett, felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Megjelent a tavaszi könyvpiac érdekessége

VOITH GYÖRGY

„Don Juan“-ja.

A munka eredeti és érdekes feldolgozása a nagy nőhódító világhírű tragédiájának, bepillantást nyújtva a legendás hősszerelmi és lelki életének intimitásába. A „Hegedűs és Sándor" kiadásában és a Hoffmann és Kronovitz nyomda előkei kiállításában, Mika László rajzművész izlées fedőlap rajzával megjelent szenzációs tartalma és kiállításu mű kapható minden könyveskereskedésben és lapunk kiadóhivatalában.

Ára 3 korona.

Nagy jövőjű Ióvárosi Irodalmi lap- és könyvkiadó vállalat keres másrészkelt tőkével rendelkező agillis urlembert, ki esetleg a vállalat igazgató (vezetői) teendőit is vállalná. Ajánlatokat „Lapvállalat" címre Tenzer Gy. hirdetőjébe Budapest, IV., Szervitátor 8. kérek.

Valódi Málnaszörp

elismert kitudó minőségű, kapható

„ALMÁDIA“

gyümölcskonzervgyárban Debrecen. Raktár: Szepességi-utca 49. szám. TELEFON 777.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója.

A Debreceni Házi-ipar gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára.

Bluzok — Ruhák — Párnák Kézitáskák stb.

Tekintse meg a kirakatot.